

Zaznělo na 1. konferenci Dermatologie pro praxi České Budějovice, 27. února 2025

Hidradenitis suppurativa od teorie k praxi

Zpracováno na základě přednášky MUDr. Jiřího Horažďovského, Ph.D.

Kožní oddělení, Nemocnice České Budějovice, a. s.

Hidradenitis suppurativa (HS, také označovaná jako acne inversa) je chronické recidivující zánětlivé folikulární onemocnění kůže, které je z dermatologického pohledu považováno za jedno z nejzávažnějších, nejvíce komplikujících a nejvíce narušujících kvalitu života pacientů. Nejčastěji postihuje oblasti s vysokým obsahem apokrinních žláz, jako jsou axily, inguinální a anogenitální oblast. Jedná se o progresivní onemocnění, a pokud není včas diagnostikováno a léčeno, pacienti trpí závažnými a často nevratnými příznaky. Průměrná prodleva mezi nástupem příznaků a diagnózou je 7 až 10 let, přičemž většina pacientů navštíví lékaře až pětkrát, než je onemocnění správně diagnostikováno. Opožděná diagnóza, a tím i zpoždění v odpovídající léčbě, výrazně přispívá ke zhoršení kvality života pacientů.

Epidemiologie

Prevalence tohoto onemocnění se celosvětově pohybuje v rozmezí 0,5–3 %. Ačkoli je celkový výskyt relativně nízký, onemocnění je charakteristické závažnou klinickou symptomatologií s významným dopadem na kvalitu života pacientů.

Onemocnění postihuje ženy přibližně třikrát častěji než muže, přičemž podíl žen činí 73,8 % a podíl mužů 26,2 %. Onemocnění se obvykle manifestuje v postpubertálním období, typicky mezi 20. a 30. rokem života. Výskyt v prepubertálním věku je ojedinělý. Nejvyšší prevalence je zaznamenána ve věkové skupině 30–39 let, zatímco po 55. roce věku dochází k postupnému poklesu výskytu.

Imunopatogeneze

Patogeneze hidradenitis suppurativa je primárně spojena s folikulární hyperkerató-

zou, která vede k okluzi vývodů mazových žláz. Následná akumulace mazu ve folikulu způsobuje jeho dilataci a následnou perforaci, což vede k uvolnění obsahu do okolní dermální tkáň. Tento proces vyvolává intenzivní imunitní reakci, jež zahrnuje aktivaci prozánětlivých signálních drah.

Mezi hlavní mediátory tohoto zánětlivého procesu patří tumor nekrotizující faktor alfa (TNF- α), interleukin 17 (IL-17) a další prozánětlivé cytokiny. Dysregulace chemokinů a cytokinů je pro HS typická. Výzkum v této oblasti se v současnosti zaměřuje na zánětlivé mediátory, jako je IL-17, jehož inhibice se stává novým terapeutickým cílem pro zlepšení léčby pacientů. Zvýšené hladiny těchto mediátorů byly identifikovány nejen v ložiscích zánětu, ale také v systémové cirkulaci pacientů.

Kromě imunitních buněk, jako jsou monocyty, neutrofilů, makrofágů a lymfocytů, hrají klíčovou roli také fibroblasty, keratinocyty a endotelové buňky. Tyto buňky se podílejí na remodelaci tkáň a procesu jizvení, což přispívá k progresi a chronifikaci onemocnění. Tato komplexní patogeneze a rozmanité zánětlivé mechanismy vedou k závažnému a často zhoršujícímu se průběhu onemocnění, což výrazně ovlivňuje kvalitu života pacientů s HS.

Diagnostika a klinický obraz

Pro toto onemocnění nejsou stanovena specifická diagnostická kritéria. Diagnóza se primárně opírá o klinické příznaky, jak je uvedeno v evropských S2 guidelines.

Primární diagnostická kritéria zahrnují: **Chronicitu** lézí, definovanou jako opakovaný výskyt bolestivých či hnisavých lézí po dobu delší než jeden rok, s frekvencí alespoň dvakrát za šest měsíců. **Charakter** lézí, které se

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Dermatol. praxi.* 2025;19(2):84-86

Článek přijat redakcí: 28. 4. 2025

MUDr. David Salát

david.salat@vfn.cz